

Извештај о раду Судијског Одбора-2015

Статутом Тениског савеза Србије (у даљем тексту Савез), делокруг рада Судијског Одбора ТСС (у даљем тексту Одбор) дефинисан је:

Судијски одбор се стара о:

- спровођењу правила на тениским такмичењима;
- обезбеђивању регуларности на тениским турнирима на територији РС;
- доношењу одлука о најважнијим питањима у домену судијског рада;
- изради плана стручног усавшавања и оспособљавања судија;
- заштити интереса тениских судија, у склопу Савеза

Одбор се старао у најбољој вери да оправда поверење Управног одбора да може да испуни више наведене одредбе највишег акта Тениског савеза Србије.

Судијски одбор ТСС је годину почео у сазиву:

- Вук Николић (БГ) – Председник
- Тибор Деметер (СУ)
- Владимир Ерг (СО)
- Марко Петровић (НС)
- Маријана Вељовић (КГ)

Али је током године колега Петровић поднео оставку, коју је УО ТСС и усвојио, на чије место је изабран Марјан Ангеловски из Прокупља.

Током 2015. Године, Одбору је испред Управног одбора као члан придодат и Гдин Драган Лазаревић који је у потпуности био упућен у међусобну комуникацију чланова Одбора на званичном нивоу, и који је одржавао редован контакт са Председником Одбора по свим питањима која су окупирала његову пажњу.

Током периода којим се бави извештај Одбор је одржао 4 редовне седнице и 20 електронских седница. Већи број електронских седница одржан је из разлога што су већина чланова Одбора активне професионалне судије, самим тим и особе са респектабилним ицквством, које нису стационаране у једном граду. Све одлуке па и најситније се доносе консултацијама и гласањем чланова Одбора те је и практично немогуће да се Одбор састаје сваки пут када треба да се донесе одлука.

Природа посла којим се бави овај Одбор је таква да некада постоје веома кратки рокови а из претходно наведене чињенице да су у питању активне и професионалне тениске судије и да као такви често нису у земљи проистиче већи број електронских седница.

Важно је истаћи да је Одбор по свим питањима одржавао седнице и да су сви Записници регуларно заведени и да су доступни у Канцеларији Савеза.

Поред текућих питања а то су:

- Системи дезигнација
- Календари такмичења и суђења
- Планирање школовања судија
- Усклађивање прописа и правилника
- Координација рада са другим тематски блиским Одборима Савеза
- Сарадња са канцеларијама Савеза и Региона

Одбор се бавио и развојном проблематиком тениског суђења у Србији.

Током 2015. Године на предлог Одбора а заслугом самих судија, Србија је добила нове беџеве. Још једног белог беџа за суђење у столици, Марјана Ангеловског као и нешто на шта смо нарочито поносни а то је да је у време овог Одбора Србија добила и првог Златног беџа у историји Србије, што представља Круну рада сваког судије и једно је од најзначајнијих звања у модерном тенису.

Свакако да не пледирамо да је радом Одбора у 2015. Години Маријана Вељовић постала Златни беџ али указујемо на чињеницу да је она отпочела своје школовање у Србији, следила упутства Одбора, учествовала у системима размене организованим од стране овог Одбора. Тим успехом све судије у Србији су поносне а нарочито овај Одбор.

Принципи рада Одбора у 2015. Години:

- Изналажење начина за наставак школовања судија у Србији услед нових Законских промена
- Припремање кандидата кроз рад на турнирима за даље нивоу у школовању тениских судија (међународне школе)
- Побољшање услова рада тениским судијама на самим турнирима која као циљ има стабилизовање квантитета и квалитета рада судија
- Рад на изради комплетне документације која би административно пратила такмичење и следствено олакшавала рад судијама на самим турнирима
- Доношење интерних докумената Одбора на основу којих би на јаван и транспарентан начин био презентован рад Одбора
- Саветодавни рад на израдама Правилника такмичења ТСС као и региона

У остварењу зацртаних циљева Одбор је у наведеном периоду предузимао следеће кораке:

- Услед Законских промена а у вези школовања судија, тениске судије у Србији суочене су са новим, на први поглед непремостивим препрекама.
Из табеларног приказа ниже можете погледати тренутну ситуацију коју ћемо покушати да појаснимо.
Нови Закон о спорту РС прописује потпуно измењен начин школовања за стручњаке у спорту, тренере/судије/менаџере/директоре турнира/лекаре...

На основу тог Закона, школовање тениских судија би се обављало на Високошколским институцијама и оквирно би трајало 16-20 наставних дана.

Цена таквог школовања, а напомињемо да не постоји чак ни наставни програм на нивоу Републике већ Савез сам мора да га уобличи, **у рангу је неколико стотина евра.**

Као одредница за претпоставку ове цене је цена сличне врсте школовања коју тренери морају да похађају.

Огромна већина постојећих тениских судија није спремна да издвоји толики новац за школовање док би прихват нових кандидата моментално био заустављен.

Разлог је више него очигледан и проста је економска рачуница.

Нико не проналази интерес да плаћа себи школовање у износу од неколико стотина евра а да потом ради у просеку 15-20 турнирских дана годишње, у најбољем случају, са просечним дневницама од 1500-1800 динара, уз напомену да турнирски дан некада траје и по 12 сати.

За разлику од тениских тренера који имају слободу сами себи да креирају цене по којима раде, судијама је то одређено Ценовником суђења.

Према важећем Закону скоро половина постојећег судијског кадра у Србији би морала да прође наведену врсту школовања, што би у великој већини било немогуће. Одредбе тог Закона ћемо цитирати како би се поштовани чланови УО ТСС упознали са проблематиком (извод из Правилника о номенклатури спортских звања):

Члан 50.

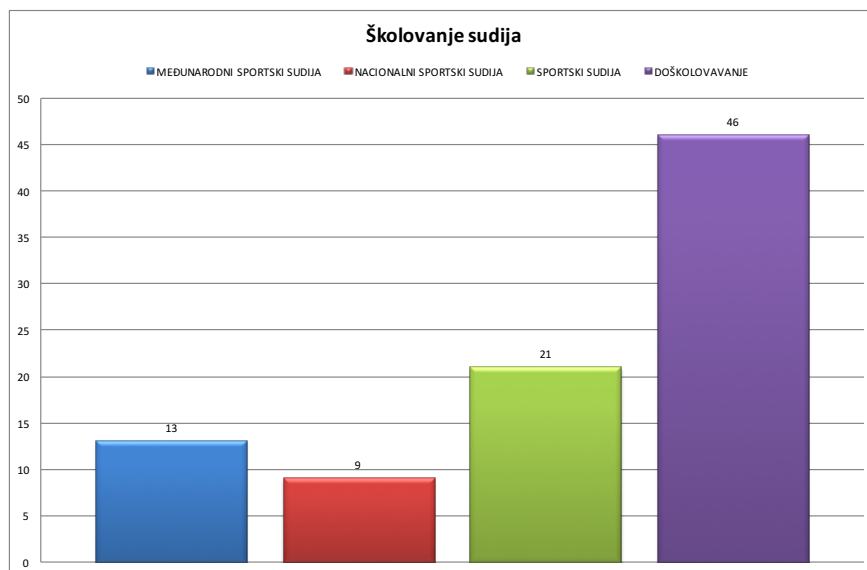
Звања у оквиру занимања судија у спорту јесу:

- 1) спортски судија;
- 2) национални спортски судија;
- 3) међународни спортски судија.

Члан 51.

За стицање звања спортски судија неопходни су следећи услови:

- 1) **за звање судија** - завршено најмање средње образовање и завршен програм одговарајућег оспособљавања I нивоа или завршено најмање средње образовање и пет година активног судијског стажа у одговарајућој грани спорта;
- 2) **за звање национални спортски судија** - завршено најмање средње образовање и завршен програм оспособљавања II нивоа или најмање средње образовање и десет година активног судијског стажа у одговарајућој грани спорта;
- 3) **за звање међународни спортски судија** - завршено најмање средње образовање у трогодишњем трајању и завршен програм оспособљавања III нивоа или завршено најмање средње образовање и оспособљеност коју прописује надлежни међународни спортски савез или надлежно међународно стручно (судијско) удружење.

Важно је истаћи и питање да ли особа/судија након завршеног школовања на високошколској институцији може да ради за дневнице од 1500-1800 динара у просеку.

На ову тему обављане су и опсежне консултације са чланом Одбора Драганом Лазаревићем и, а он ће то сам и сам потврдити, дошло се до заједничког закључка да је полупрофесионализација тениског суђења у Србији неминовност.

- Током 2014. Године формирана је група младих перспективних судија за суђење на професионалним турнирима у својству судије у столици која броји 22 особе. У 2015. Години у највећем броју су управо те судије радиле на професионалним турнирима.

На крају године са њима је одржан састанак којим је председавала Маријана Вељовић, као светски ауторитет за суђење у столицама, на коме су се обрађивале теме из претходне године.

Све младе судије су током 2015. Године биле оцењиване од стране Супервизора турнира, и те оцене су један од елемената неопходних за сваког судију уколико планира да напредује.

На вишем нивоу, двојица наших постојећих белих беџева (Петровић/Чукић) су управо заслугом Одбора уврштени у Европски програм размене судија иако Србија није имало нити једно место да понуди другим европским федерацијама.

Директна последица те једногодишње размене је та да је Марко Петровић примљен у највишу судијску школу која ће бити одржана у месецима пред нама.

Још једном вреди поновити, европски систем размене судија, у коме не учествују све земље Европе већ само најзначајније и у коме Србија није понудила нити једно место за размену.

Поред овога и даље се одржавају наши традиционални контакти са регионалним федерацијама где такође наше судије раде без неопходности размене а то су:

- Грчка
- Република Српска и БиХ
- Црна Гора
- Мађарска

- Рад на изради и усавршавању целокупне документације која прати једно такмичење се огледао у:

- Изради комплетних судијских формулара које користе и сви региони у Србији. Важно је напоменути да су до скора наше формуларе користили и у Босни и Херцеговини па чак и у другим земљама Региона што говори о њиховом квалитету. Напомена је да неке земље региона, на пример Грчка, уопште и немају своје судијске формуларе
- Израда формулара за комплетну административну подршку такмичењу:
 - Формулар за пропозиције турнира
 - Формулар за пријаве и одјаве са појединачних турнира
 - Формулар за пријаве и одјаве са екипних такмичења
 - Формулар за регистрацију играча
 - Формулар за информације о клубовима
 - Формулар за лекарско уверење

Важно је напоменути да израда ових формулара не спада у Статутом планиране послове Одбора али је наше мишљење било и остало да овим индиректно помажемо судијама на терену јер администрацију такмичења чинимо једноставнијом и јаснијом.

Нескромно је рећи, али подједнако и истинито, да је рад на овоме у многоме допринео и квалитетнијем раду канцеларије Тениског савеза Србије

- Судијски Одбор ТСС у потпуности и на транспарентан начин регулише сопствени рад преко:

- Правилника о раду Одбора и лиценцирању судија
- Пословника о раду Одбора

Оба документа су јавна и доступна.

На овај начин смо желели да пропишемо јасна и недвосмислена правила у судијској струци.

Пре овог сазива Одбора то није постојало или у најмању руку није било јавно. Постојање ових докумената не постоји ни на нивоу Међународне тениске федерације, односно тамо нису прописани тачни и јасни услови за пријем у судијске школе већ се пријем обавља на основу дискреционих или интерних одлука.

Такође, овим документима Одбор је јасно прописао услове за одржање лиценце, напредовање, јасна права и обавезе свих лиценцираних тениских судија у Србији. У погледу *ad hoc* комисија, чије оснивање је регулисано Статутом Тениског савеза Србије, у склопу Одбора данас функционишу следеће комисије:

- Комисија за едукацију судија са овлашћењима да Одбору предлаже Календар школа за судије, спискове перспективних судија, спрема наставни материјал, врши ресертификацију судијског кадра
- Комисија за националне турнире са овлашћењима да Одбору предлаже дезигнације судија за рад на турнирима из националних календара укључујући и ветеранска такмичења
- Комисија за међународне турнире са овлашћењима да Одбору предлаже дезигнације судија за:
 - Професионална такмичења у Србији
 - Ветеранска такмичења из Календара Међународне тениске федерације
 - Јуниорска такмичења из Календара Међународне тениске федерације
 - Такмичења у конкуренцијама до 12, 14 и 16 година из календара „Tennis Europe“
- Врховни ревизор суђења као инстанца која води рачуна о стручно-етичкој одговорности лиценцираних тениских судија у Србији

Све комисије су оформљене на основу Статута ТСС а њихов рад ближе описан Правилником о раду Одбора и лиценцирању судија чиме је рад постао у потпуности транспарентан.

- Одбор је учествовао у изради већине Правилника у издању ТСС дајући савете са терена и зато сматрамо да су Правилници данас далеко јаснији. Напоменућу неколико Правилника на чијој изради је Одбор директно учествовао у форми саветодавца:
 - Правилник о појединачним такмичењима ТСС - 2015
 - Правилник о екипним такмичењима ТСС - 2015
 - Правилник о понашању играча - 2015
 - Правилник о правима и обавезама службених лица на турнирима у Србији - 2015
- Одбор је активно учествовао на изради Судијског портала на интернет страници Тениског савеза Србије. Сам Портал се сматра једним од најбољих у Европи и тренутно је далеко модернији од Портала који користи Међународна тениска федерација. У плану је проширивање могућности нашег Портала без икаквих трошкова по Савез. Ниједна судијска организација у региону нема на овај начин регулисан систем обавештавања својих судија. Поштујући Закон о Спорту Републике Србије, на овај начин је испоштована одредба закона која каже да чланство мора бити јавно објављено.

Проблеми са којима се суочава Одбор:

У готово свим извештајима Управном одбору од 2009. Године, Одбор је истицао велике проблеме са којима се судије срећу у самом раду на турнирима а чије решење није у надлежности Одбора.

Сви извештаји Судијског Одбора ТСС у периоду 2009-2015 били су прихваћени од стране Управног Одбора ТСС

У складу са „Законом о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама“, Службени гласник РС, бр 67/2003, 101/2005, 72/2009, 111/2009, спортске приредбе су дефинисане као спортска такмичења и спортске манифестације. Дакле, сва тениска такмичења у Србији потпадају под ингеренције овог Закона.

Укратко:

Закон дефинише Организаторе такмичења као одговорне пред Законом а Организатори такмичења су интерним прописима ТСС (Правилници о такмичењу) дефинисани као тениски клубови којима се поверава организација такмичења.

Члан 8 Закона прописује да је Организатор такмичења ДУЖАН да образује одговарајућу редарску службу са јасно одређеним надлежностима исте.

Од изузетне је важности напоменути да Закон прописује да „редар“ може бити само лице које је прошло програм обуке Министарства.

Надзор над радом редарске службе врши Организатор такмичења.

Закон дефинише и време трајања спортске манифестације као 120 минута пре почетка манифестације и до 60 минута од завршетка исте.

Закон такође дефинише да је Организатор дужан да оствари сарадњу са Министарством и да се стара о спровођењу одредби овог Закона.

Правилници ТСС-а дефинишу Директора турнира као особу одговорну за Организацију турнира.

Важно је било ово истаћи јер фактичко стање ствари на турнирима разних националних категорија у Србији је такво да они нису Организовани у складу са одредбама овог Закона.

Организација турнира без поштовања више наведених одредби производи низ проблема судијама, а овде ћемо изнети и све остале који имају директан утицај на рад судија:

- Потпуно нејасна регулатива такмичења која је у супротности са одредбама Правилника о такмичењу ТСС доводи до бројних конфликтних ситуација на турнирима. Као пример наводим да готово сваки Регион има своја правила која су неретко у супротности са Правилником ТСС који изричито захтева да се сви турнири који се бодују за ранг листу ТСС играју управо по њему.
- Физичко/вербално/психичко малтретирање судија током турнира од стране родитеља или пратиоца играча а у екстремним случајевима и од самих играча што доводи до:
 - Одустајања судија од рада на тениским турнирима и константног обнављања судијског кадра што доводи до појаве да неiskusне судије раде турнире
 - Великог незадовољства судијског кадра према Тениском савезу Србије јер се осећају потпуно незаштићеним а ВАЖНО ЈЕ ИСТАЋИ ДА СУ СУДИЈЕ ПРЕДСТАВНИЦИ ТСС НА ТУРНИРИМА
- Повремено неплаћање рада судија од стране Организатора при чему су судије тотално финансијски незаштићене јер нико није гарант њихове исплате а они су представници

Савеза на турниру

Далеко је већи проблем што се ова пракса преноси и на Професионална тениска такмичења у Србији што се никада није дешавало.

Незапамћено је, а дешавало се током 2015. Године да поједини тениски клубови одбијају да исплате тениске судије зато што Тениски савез Србије има дуговања према тим клубовима.

- Постојећи дуг према судијама је у висини од скоро 2.000.000,00 динара бруто само за послове које су судије обављале за Савез. Услед ове чињенице многе квалитетне судије не раде на најважнијим такмичењима у организацији Савеза
Иако не потпада под временски оквир овог Извештаја неопходно је поменути напоре које овај сазив УО чини да се тај дуг смањи
- Судијски хонорари нису мењани већ две године а и сами по себи су јако ниски. Рад за дневницу која у просеку износи 1500-2000 динара на већини турнира у Србији лако можемо доћи до закључка да је и ово један од пресудних фактора зашто колеге престају да се баве овим позивом.
Судије неретко саме плаћају трошкове својих приватних телефона које користе за време турнира, превоза, исхране.
Постоји и тенденција одређених Организатора да се према судијама односе као према запосленима у тениском клубу из разлога што их плаћају?!
- Осећање потпуне несигурности јер су неретко судије препуштене да воде бригу о целокупном турниру укључујући и надлежности Директора турнира јер Директори турнира махом нису присутни у клубу, иако их горе поменути Закон на то обавезује
- Судије немају поверења у даље институције ТСС-а јер се дисциплински процеси према играчима или пратећим лицима ретко спроводе а чак и када се одређене одлуке донесу на тим инстанцама очекује се да их судије спроводе што је апсолутно недопустиво
- И поред чињенице да је судијска лиценца валидна на целој територији Републике Србије, у реалности судије могу да суде само у градовима у којима живе или у непосредној околини неретко сами финансирајући сопствене путне трошкове. Ово је последица немогућности клубова организатора турнира да плате хотелски смештај и путне трошкове како би неки други судија могао да ради на турниру који није из тог града.
Напомињемо да је плаћање путних трошкова и хотелског смештаја саставни део Ценовника суђења који је усвојио овај и сви претходни сазиви УО ТСС.
Последице овакве праксе су те да судије годишње раде само пар турнира у својству Врховног судије те немају апсолутно никакав мотив да се труде или улажу у себе и своју каријеру.

Са друге стране **поједине** лиценциране судије злоупотребљавају ову чињеницу и не маре за Правила професије па чак и Правила такмичења јер знају да нико други у њиховој средини неће судити имајући у виду чињеницу да Организатори то неће моћи да приуште па ће те турнире водити на стручно неодговарајући начин.

То директно ствара лошу представу о самом Тениском савезу Србије, јер поновићемо, судије су представници Савеза на турнирима.

- Рад Врховног ревизора суђења, а напомињем да је Судијски Одбор једини одбор Савеза који има своју интерну дисциплинску регулативу, у великој мери је био онемогућен током 2015. године и поред чињенице да тај Орган донесе десетине одлука годишње.

Посао Ревизора је да се бави стручно-етичким прекршајима судија али на његове одлуке судије имају право жалбе Дисциплинском судији ТСС као последњој инстанци који је дуго времена била у блокади..

По Закону о Управном поступку РС уколико се судија жали на одлуку Ревизора а Дисциплински судија не поступи по истој судија је фактички добио прилику да игнорише одлуку Ревизора суђења.

Важно је истаћи да је овај проблем био јако заступљен током 2015. Године али да у периоду када се овај Извештај пише тог проблема нема више

Одређен број тениских судија са националним лиценцама у Србији изложени су манипулацијама типа да их неко спречава у развоју њихове каријере на начин да им се недозвољава рад на турнирима више категорије па чак и на професионалним турнирима. Обично су у питању судије са веома скромним стручним знањем али који су веома подложни за све врсте манипулација.

Необична је чињеница, и до сада незапамћена у било ком организованом спортском систему како у Србији па и ван, да се питањима напредовања судија незванично баве особе које су у директном конфликту интереса (тренери, играчи, власници тениских клубова...) који не поседују апсолутно никакво стручно судијско знање нити имају представу шта је неопходно за стручни развој судије, уместо да се тим питањима баве искључиво судије са великим искуством какве Србија поседује.

Та појава уноси немир међу већ ионако нарушен систем вредности у коме живимо и радимо, те долази до тога је Одбор изложен великом притиску да креира нове тениске судије са међународним лиценцама и поред очите чињенице да Савез располаже довољним бројем судија са неопходним лиценцама са рад на Професионалним такмичењима.

Ми као Одбор имамо способности да одшколујемо велики број судија и да исти успешно заврше више судијске школе јер је систем школовања који је увео овај Одбор такав да се сматра једним од најбољих у Европи, али масовном продукцијом судија са међународним лиценцама на дуже стазе се уништава судијски кадар.

Разлози су следећи:

- Постојеће судије са међународним лиценцама ће радити мали број професионалних турнира годишње у Србији, те ће квалитет њиховог рада опадати и тиме ће се директно смањивати могућност да суде на великим турнирима у иностранству где је један од важнијих критеријума управо искуство
- Повећање броја судија са међународним лиценцама довешће до немогућности нових и перспективних судија да раде на професионалним турнирима што представља каријерни циљ сваког судије шти ће следствено довести до пада интересовања за бављење овим позивом а то значи да Одбор на индиректан начин уништава систем организованог тениског суђења у Србији

Укратко, постаћемо земља са великим бројем судија са међународним лиценцама који не суде ништа и немају никакве шансе за даљи напредак а систем школовања нових националних судија биће директно уништен јер националне судије неће имати прилику да раде професионална такмичења јер неће бити места за њих.

Након свега наведеног желимо да истакнемо да је Одбор и поред овога успео да одржи континуирани систем такмичења као и да су сви турнири у Србији били покривени лиценцираним судијама.

Судијски Одбор је као орган Управног Одбора Савеза у сваком смислу лојалан део Савеза и жели да учини све да се до решења наведених проблема дође и за то имамо и бројне идеје али за неке нам је и потребна помоћ и разумевање свих чинилаца у ланцу одлучивања.

Тренутно стање:

- Gold badge 1 судија
- Silver badges (ATP/WTA/ITF Level 3) 2. судије
- White badges chair umpire (ITF Level 2) 10 судија
- White badges Referee (ITF Level 2) 5 судија
- White badge Chief (ITF Level 2) 3 судије
- Националне судије које имају одобрење „ИТФ“ да суде професионалне турнире а по предлогу Одбора 22 судија
- Укупно судија са свим лиценцама 91 судија

Постојеће бројно стање је довољно да покрије турнире из свих националних календара у Србији.

Тениске судије у Србији су у периоду којим се бави овај извештај покриле све турнире одржане у Србији чији је број неколико стотина.

Поред наведеног важно је истаћи и да је Одбор добио ту част да у Новембру 2014. Године буде уврштен у састав „European officiating forum“, где Србија никада није имала свог представника. Дакле највише Европско судијско саветодавно тело Међународној тениској федерацији чији је Тениски савез Србије члан.

Чланови Судијског Одбора ТСС раде потпуно волонтерски и од 2009. Године само једном су исплаћени путни трошкови члановима Одбора.

Сматрам да је Одбор, који је добио поверење Управног Одбора ТСС а који је ограничен одредбама Статута ТСС, увек радио у најбољем интересу тениског суђења у Србији а следствено и у најбољем интересу Тениског савеза Србије.

Овај извештај је једногласно прихваћен од свих чланова Судијског Одбора ТСС

Извештај сачинио
Вук Николић
Председник Судијског Одбора ТСС